

PRENUMERATA WYNOŚI:

w. Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.
Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz millim. lub jego miejsce na
str. 1, 2, 3, gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 156 (7786)

Sobota, dnia 12 Lipca 1924 r.

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer,
Georg	Brade
Oheim	Heinrichglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym.	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1-1½-2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryki

„Rudniki“

po cenach fabrycznych
na weksle 1½-2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang“

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT“ 1143

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

Kino STYLOWY

Wyświetla od dziś i dni
następne obraz ze słynnej
serji„THE FIRST NATIONAL
Co” New-York

Tajemniczy Chińczyk

Lewis Stone i ze słynnym chińczykiem Togo Yamamoto,
podziwianym przez Publiczność Kaliską w obrazie
„Gdy w sercach wre burza“dramat życiowy w 6-iu aktach
ze znakomitym wykonawcą
dwóch ról głównychUwaga!!! Powyższy obraz cie-
szy się nadzwyczajnym powo-
dzeniem w Paryżu, Londynie,
Rzymie i New-Yorku.Początek przedstawień o godz.
7.30 popołudniu,
w soboty, niedziele i święta
o godzinie 6-iej popoł.

Zakład Lecznicy w Kaliszu

położony w pięknym Parku Miejskim,
otwarty cały rok, przyjmuje osoby chore
z cierpieniami wewnętrznymi, nerwowymi
i kobiecymi. Zakład posiada urząd-
zenia wodolecznicze, aparaty do
elektryzacji, naświetlań, masażu, gabinet
Roentgena, lampę kwarcową (czyli sztucz-
ne górskie słońce), lampę „Solux“,
pracownię analityczną i pensjonat z
kuchnią dietetyczną.

CZYNNY CODZIENNIE.

Leczenie cukrzycy „insuliną“.

O promień słońca.

Przyroda jest naszą matką. Jest ona nie-
zmiernie dobrą i łagodną, o ile jesteśmy dla niej
ulegli, a praw jej przestrzegamy, dostarcza nam
pożywienia, chroni nasze zdrowie, oświeca nas,
jest potężnym czynnikiem naszego postępu, o ile
opaniętamy się i nawrócimy do posłuszeństwa.
Karze nas jednak za całą bezwzględnością, o ile
trwamy w dysharmonji z nią. Przyroda sama
nas uzdrawia, kiedy zapadamy na zdrowiu, dzia-
łając jako środowisko samo przez się, oraz po-
wołując do czynności nasze własne zasoby, dzia-
łając wewnątrz nas. Ona, jak powiedział Hypo-
krates, chroni nas, orzeźwia i leczy. Trzeba ją
zrozumieć, poddać się jej i wyzyskać ją, ona
bowiem zdolna jest wrócić zdrowie chorym, si-
łę słabym i pomnożyć siły u ludzi zdrowych.

Ziemia, słońce, powietrze i woda, to są czyn-
niki przyrody, które nie tylko leczą, lecz należy
cie wyzyskać zapobiegają chorobom, wytwa-
rzają dobrostan fizyczny, który jedynie zapew-
nia człowiekowi szczęśliwość i radość życia.

Niestety, często zapominamy, często wyla-
mujemy się z pod praw przyrody, co, oczywiście,

nie uchodzi nam bezkarnie, prowadzi do zwyra-
dzenia, oraz czyni nas mało odpornymi na szko-
dliwe wpływy otaczających nas warunków, spro-
wadza na nas choroby.

Ziemia nie tylko jest naszą karmicielką, do-
starczającą roślinne i zwierzęce pożywienie, po-
siada ona nadto moc działania ożywczego, dzięki
promieniowaniu magnetycznemu i radjocynne-
mu. Zwłaszcza, gdy słońce silnie operuje. Pra-
ca tedy na roli należy do najzdrowszych. Cwi-
czenia fizyczne i zabawy na ziemi wykonywane
są bar. siłorodne, niż na podłodze. Z tego wzglę-
du życie obozowe, sypialnie pod namiotem w wy-
sokim stopniu sprzyja zdrowiu, jak o tem stale
nas przekonywało życie obozowe podczas wojny.

Słońce jest źródłem życia i zdrowia na po-
wierchni ziemskiej. Starożytni pod rozmaite
mi nazwami ubóstwiali go i na jego cześć za tę
jego życiodajność i twórczość składali ofiary.

Znaczenie słońca dla zdrowia wszyscy i zaw-
sze rozumieli, oddawna siłę jego leczniczą uślo-
wiali wyzyskać i to z dobrym najczęściej skutkiem.
Ojciec medycyny współczesnej, grek Hypokra-
tes, 484 lat przed Chrystusem, już celowo stoso-
wał naświetlania słoneczne w szeregu cierpień.

Działając na powierzchnię ciała naszego,
słońce pobudza laknienie, ułatwia trawienie,
wzmaga znakomicie przemianę materji, swym
ciepłem przyspiesza wydalanie produktów prze-
miany, działa na chemizm ustroju w kierunku
wytwarzania barwnika, któremu się przypisuje
działania uodporniające (ustrój opalenie).

Powietrze jest dla człowieka i wszystkich
tworów żywych pierwszorzędną podniętą życio-
wą i najistotniejszym pożywieniem w przemian-
ie gazowej. Człowiek w oceanie powietrznym
zanurzony, rzec można, na dnie tego oceanu, za
lanym światłem życiodajnym, czerpie siły i ener-
gję życiową przy pomocy dwóch narządów: płu-
ci i skóry. Brak powietrza, lub zatkanie któ-
regż z tych dróg oddechowych, sprowadza bar-
dzo szybką śmierć. Niedostateczny oddech lub
upośledzenie skóry nadmiarem odzieży, zniesie-
niem czynności skóry znacznymi oparzeniami,
lub zasmarowaniem jej na znacznej powierzchni
prowadzi do ciężkich, często nieuleczalnych cho-
rób.

Znaczenie wody dla ustroju wpływa już
z tego, że przeszło 70 proc. ciała naszego stanowi
woda! Nie mówiąc już o jej higienicznym zna-
czeniu, celem utrzymania ciała w czystości, wo-
da już oddawna jest uznana i stosowana jako
potężny i wielostronny czynnik leczniczy.

Nie mamy potrzeby się o tem rozwodzić, gdyż
wielu na sobie doświadczyło jej dobroczynnego
działania.

W krótkim zarysie zaznaczyć pragnęłam
olbrzymie znaczenie tych naturalnych czynni-
ków życia i zdrowia, które tak mało na ogół wy-
zyskujemy, a nawet w sposób przerażający za-
niebujemy. A to fatalnie się odbija na naszym
rozwoju fizycznym, na naszym zdrowiu, powodu-
jąc zwyrodnienie, choroby i przedwczesną śmierć.

Na jedną okoliczność chcę zwrócić szczegól-
ną uwagę żeby tuż zrobić wskazówki, co uczy-
nić, aby złemu zaradzić.

Kraj nasz należy do słabo usłonecznionych.
W naszej szerokości słońce przy średnim góro-
waniu i południe daje około 60 proc. promieni
pozaekwatorialnych, 40 proc. widocznych (widmo
wych) i nie cały 1 proc. pozafioletkowych, reszta
rozprasza się w powietrzu. Wedle Rayleigha do
równi dochodzi zaledwie połowa promieni słoń-
ca. Rozproszenie zwiększa się w obecności pa-
ry wodnej.

Jeżeli wziąć pod uwagę niewielką stosun-
kowo ilość dni słonecznych u nas w Polsce, to
jakżeż mamy cenić każdy promień słońca, jak
powinno być go najlepiej i najwięcej wyzyskać,
wystawiając siebie na jego działanie, nie zaś za-
staniać się w ten lub inny sposób.

Akcentując to nasze ubogie usłonecznienie,
pragnęłam zwrócić uwagę sfer miarodajnych
którym zdrowotność Kalisza, jako też i zdrowie
jego obywateli, winno leżeć na sercu, na to, że
najbardziej uczęszczamy przez kaliszian i przez
dzieci kaliskie Stary Park, którym się chętnie
chłubimy i nazywamy go pięknym, jest zbyt
zaćieniony. Prawie wszystkie aleje, zwłaszcza
czy wały są to tunele z drzew, przez które rzad-
ki promień przedostać się może. A to, łącznie z
utrzymywaniem przez to wilgocią, sprawia, iż ten
cudny park nie spełnia zadania uzdrowotnienia
mieszkańców Kalisza, jest poprostu miejscem

niezdrowem, gdyż mało daje miejsc ustępczo nionych i nie ma należytego przewiewu. Spacerowicze parkowi, może całkiem nieświadomie, nie wystrzegają się plucia na ziemię (zwłaszcza, iż brakuje w parku odpowiednich plakatów), rozpowszeczniają zarazki, które w cieniu legną się i bujnie mnożą, gdyż promienie słoneczne nie mogą wyrzucić na nich swego działania bakterijobójczego.

Światło (promienie) słoneczne zabija laseczniki grzybicze w ciągu 2—3 godzin, światło dzienne w ciągu kilku dni.

Ztąd wypływa nagła konieczność przerzedzenia Parku, zwłaszcza, że z roku na rok drzewa rozrastają się wznwyż i wszęsz, coraz bardziej zaciemniają Park, czyniąc go coraz bardziej szkodliwym.

Jeżeli chodzi o to, że drzewa z korzeniami swymi wzmocniają wały, to krząki zadanie to spełnia o tyle lepiej, że w czasie powodzi ich podmycie nie może powodować uszkodzenia wału, jak to się stało podczas powodzi tegorocznej. Korzenie krzaków może nawet lepiej umocnić wały.

Przerzedzenie należyte i planowo wykonane przyczyni się nierzawodnie w wysokim stopniu do bardziej estetycznego wyglądu Parku. Powołałam się na słowa p. Wacława Sieroszewskiego który podczas ostatniego pobytu swego w Kaliszu z odczytami, gdyśmy przechodzili przez Park, powiedział do mnie między innymi: „drzewo w parku ładny, ale wygląda park brzydki, sterczą tylko duże pnie, a brak zupełny perspektywy”. Słowa artysty tej miary, podróżnika, co świat niemal cały zwiędził, którego głos i sąd w życiu być usłyszany i uwzględniony, pobudziły mnie do napisania niniejszego.

Nareszcie usunięcie przynajmniej 50 proc. drzewostanu pozwoli magistratowi uzyskać lub zaoszczędzić tak poważną sumę pieniędzy, że wystarczy nie tylko na wszelkiego rodzaju ulepszenia w Parku, lecz nawet na pogłębienie oddawna zaniedbanych kanałów, celem zapobieżenia strasznym skutkom powodzi.

Gwoli więc zdrowia ogólnego, estetyki i niezbędnych ulepszeń w Parku trzeba się wyżyć pewnego sentymentu do drzew, jaki cechuje nasz ogół i zdobyć się na operacje, której skutki dobroczynne obywatel kaliski przez długie lata błogosławić będzie.

Dr. EDMUND ZBOROMIRSKI

TELEGRAMY.

Wykrycie świętokradców i odebranie korony S-go Bonifacego.

WARSZAWA, 11.7. Sprawcy oburzącego świętokradztwa zostali przez War. Pol. Pań. schwytani są to 18-letni Zugmunt Staszkie wicz syn właściciela Mydlarni i Bronisław Pietrzak szewc z Jaktorowa. Schwytano ich gdy chcieli zbyć kradzione przedmioty na t. zw. „Wółwce”. Znalezione przy nich koronę i monstrancję polamane na kawałki, kielich nienaruszony i kilkanaście srebrnych wot. Staszkiwicz przyznał się do zbrodni. Pietrzak zaprzecza, lecz są dowody, że w zbrodni przyjmował udział.

Burdy w Sejmie.

WARSZAWA, 11.7. Wczoraj w Sejmie pod czas rozpraw nad ustawami językowymi dla mniejszości narodowych poseł Priłucki pozba wiony głosu, krzyknął „lajdactwo, za co został przez marszałka wydalony na 3 posiedzenia. Gdy Priłucki wychodził z sali poseł ZLN. Dobija uderzył w twarz Priłuckiego, za co również został na 3 posiedzenia wykluczony. Gdy Priłucki wyszedł na korytarz, uderzył z tyłu posła Manterysa (ZLN.), mówiąc, że bije go za to, że uderzył go na sali wraz z Dobiją, wtedy Manterys wraz z bratem (senatorem) wypo liczkowali Priłuckiego, bijących się rozdzielili strażnik sejmowy mówiąc: „tego nie wolno, tego nie wolno”.

Priłucki wskutek pobicia podobno zachorował i stan jego jest poważny.

Nieco później w sejmie w lokalu klubu żydowskiego wybuchła bójka między ortodoksam i syjonistami, wywołana przez posła Grinbauma na tle niejednolitej polityki względem Polaków

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 11.7 (Tel. wł.) Dnia 9 bm. jak zwykle w środę, posiedzenia giełdy towarowej zbożowej nie było. W obrotach poza giełdą wyciżymała się cena żyta na dotychczasowej wysokości: zł. 11,50 gr. do 12 zł. za kwintal

(100 kg. przy zwiększonej nieco podaży. Za pszczołę najprzedniejszego gatunku żądano poza giełdą za kwintal do 24 zł.; za owies około 14 zł. i za jęczmień około 13 zł. wszystkie za kwintal franco stacja załadowcza. Ceny otrąb bez zmiany.

Zakaz używania tytułu „jaśnie wielmożny pan”.

WARSZAWA, 11.7 (Tel. wł.) Wobec powta rzającego się używania w korespondencji służbowej tytułów, jak to: „jaśnie W. Panie” i t. p. komendant okręgu pp. podinsp. Charlemange w wczorajszym rozkazie dziennym zakazał używania tej formy w adresach urzędowych — na podstawie istniejących przepisów.

SPRZEDAWNICTWO.

Powodzenie w sprzedaży nie zależy od „szczęścia”, ani od trafu. Umiejętność sprzedawania jest oparta na naukowych zasadach, popartych doświadczeniem. Jest to znajomość psychologii zastosowania do praktycznego użytku w handlu. I dlatego do określenia tej umiejętności nie wystarczy sam wyraz „sprzedawanie”, ale trafniejszy jest i lepszy, chociaż może brzmiały trochę sztucznie nowo wyraz „sprzedawnictwo”.

Jeżeli ktoś przychodzi do sklepu i kupuje sobie jeden kołnierzyk, jest to sprzedaż. Ale jeżeli subjekt temu samemu klientowi sprzeda pół tuzina kołnierzyków, trzy krawaty i dwie koszule — jest to już sprzedawnictwo.

Jeżeli podróżujący agent otrzymuje od swego stałego odbiorcy zamówienie takie same, jakie otrzymał poprzedniego roku i na tych samych warunkach jest to sprzedaż. Ale jeżeli ten sam agent zdoła przez konać kupca, który przez 10 lat pracował z firmą konkurencyjną, że jego towar jest lepszy, że przyniesie mu większe zyski, i skłonić go do dania mu zamówienia, — jest to sprzedawnictwo.

Sprzedaż — to otrzymywanie zamówień, sprzedawnictwo — to tworzenie nowych zamówień.

Każdy potrafi przyjąć zamówienie, wciągnąć pieniądze i dostarczyć towar. Jest to transakcja sprzedaży ale nie sztuka. Bo sztuka sprzedawania, to, co na zrywamy sprzedawnictwem, wymaga przekonania, na wrócenia, perswazji, zwalczania przeszkód i uprzedzeń, wywołania zaufania do firmy, i wzbudzenia pragnienia posiadania towaru.

Aby osiągnąć powodzenie na tej drodze, należy doskonale znać trzy rzeczy: siebie samego, swój towar i swego klienta.

Co znaczy znać samego siebie? Znaczy znać swe wady i strzedz się, aby ich nie poznali inni. Trzeba umieć utrzymać się „w cuglach”. Nasuwa nam to odrazu pojęcie osobistości, grzeczności, panowania nad sobą, pewności siebie, zaufania w trwałości — wszystko w odpowiednim stopniu, nigdy za dużo. Do tego należy dodać umiejętność dostosowania się do warunków. Często trzeba szybko zmienić taktykę i umiejętność ta jest konieczna dla każdego sprzedawcy.

Znajomość towaru musi być całkowita, nie powierzchowna. Bez względu na to, czy to będą torby papierowe, czy samochody, sprzedawca powinien znać swój towar jak najdokładniej. Musi umieć odpowiedzieć na każde zapytanie dotyczące towaru, najmądrzejsze i najgłupsze. I nie powinien długo czekać na to, aby go pytano. Bardzo często pewne światło rzucione od niechcenia niby przypadkowo na pewne strony towaru jak gatunek, materiał, oszczędność, sposób wyrobu lub inny jakiś szczegół, zainteresuje klienta i wyrobi pożądaną opinię.

Znajomość towaru wymaga znajomości cen. Jeżeli artykułów jest tak dużo, że nie można znać cen na pamięć, to trzeba umieć odszukać je momentalnie.

Wskazuje to na ruch w interesie i wzmaga zaufanie.

Jeżeli ceny są wyższe od konkurencji, trzeba o tem wiedzieć i umieć wytłumaczyć klientowi, dla czego tak jest. Wyższe ceny nie zawsze są przeszkodą, często nawet pomagają do zawarcia transakcji. Wskazuje na to lepszy surowiec, mniejsze zużycie, lepsze wykonanie lub na inne zalety które w ostrej kalkulacji stanowią czystą oszczędność. Trzeba to umieć wytłumaczyć, podkreślić i dowiedzieć.

Na pierwszy rzut oka wydaje się, że przy transakcji sprzedaży są obecne tylko dwie strony: sprzedawca i nabywca. Właściwie jest jeszcze trzecia osoba, chociaż niewidoczna. A przyprowadza ją ze sobą nabywca. Ta trzecia osoba jest konkurent. Spełnia on rolę czasami doradcy, czasami sędziego. I dlatego nigdy nie należy zapominać o jego obecności. Trzeba go znać dobrze, można z nim walczyć, ale nie należy go krzywdzić, można z nim współzawodniczyć ale nie należy go zwalczać w sposób przeciwny z etyką handlową.

Trzecim ważnym warunkiem jest znajomość klienta. Jeżeli chodzi o sprzedaż artykułu drogiego, nie ruchomości, instalacji, samochodu, to uprzednie do kładne zaznajomienie się z klientem może w znacznym stopniu ułatwić pomyślnie załatwienie transakcji. Ale normalnie w większości wypadków takie przygotowanie sprzedawcy musi polegać na swej umiejętności momentalnego kwalifikowania klienta i zaliczenia go do pewnej kategorii. Dobry sprzedawca musi znać naturę ludzką. Szybki i odruchowo musi umieć dzielić ludzi na pewne kategorie dzięki specjalnym cechom widocznym odrazu. Nie zastanawia się szczegółowo nad

każdym wypadkiem, ponieważ już poprzednie doświadczenie wskazuje mu na to, jak postępować z danym „typem”.

A typy są różne.

Jest więc próżny, zadowolony z samego siebie typ człowieka bardzo „zajętego”, który każe na siebie długo czekać, ponieważ ma tyle rzeczy do załatwienia, że mu brak czasu na zajęcie się wszystkim jak należy. Człowiek taki jest bodaj że najtrudniejszy w interesach: zabiera dużo czasu, a daje niewiele korzyści.

Inny znowu zachowuje się tak, jakby grał w pokera i to drogo. Pozwala sprzedawcy mówić, nie zdradzając niczem wrażenia, jakie na nim robi. Biedny sprzedawca nie wie, czego się ma trzymać i co za rezultaty da mu jego argumentacja. Jest to równie trudny człowiek.

Istnieje jeszcze typ człowieka zbyt ostrożnego, który w każdej propozycji obawia się pewnego podstępny, pewnego kruczka. Podejrzliwość jego jest chorobliwa i rozciąga się nietylko na ludzi, ale nawet na rzeczy.

Zupełnym przeciwieństwem do poprzednich jest „Brat Łata”, jowialny, witający sprzedawcę jak kolegę ze szkolnej ławy, częstujący papierosami, opowiadający anegdotki, sadzący się na dowcipy, zwykle płaskie, ale o interesach jest z nim mówić bardzo trudno.

Dalej jest szybko orientujący się, praktyczny kupiec, mówiący mało, ale rzeczowo. Każde jego słowo ma znaczenie i rację bytu. Ten odrazu przystępuje do interesu. Wie czego chce i żąda odpowiedzi na swe pytania. Jest naogół szorstki i raczej mało uśmiechnięty, często zraża sobie niedoświadczonych sprzedawców, ale mimo to jest typ dodatni z którym interesy robi się szybko i względnie łatwo.

Wreszcie najsympatyczniejszy typ człowieka pełnego uprzejmości i zrozumienia roli sprzedawcy, który nie pozwala sobie ani na poufałość, ani na lekkie waznienie. Słucha uważnie, stawia pytania jasne, decyduje szybko i ostatecznie.

Oczywiście, tych typów jest znacznie więcej. Nie podobna stworzyć ich listy. Doświadczenie sprzedawcy musi być encyklopedją.

Sprzedawca powinien brać ludzkość jaką, jest: nie starać się jej krytykować ani reformować. Musi liczyć się z indywidualnością każdego klienta, ponieważ pewien system czy sposób, który zapewni powodzenie w jednym wypadku, sprowadzi klęskę w innym. Pod wpływem promieni słońca gлина cięższe, a wosk się stapia. Woda sprowadza efekt przeciwny. Trzeba pamiętać o tem i wiedzieć, kiedy zastosować jedno a kiedy drugie. I dlatego jedna z największych zalet sprzedawcy jest zdrowy sąd, który wskazuje mu w każdej chwili, co robić, jaką drogą pójść, a jaką omijać.

Tadeusz Skarzyński.

KRONIKA.

— TEATR LETNI.

Dziś przedstawienie na rzecz LOPP. W solowych numerach wystąpią pp.: Halmirska, Fałiszewska, Wiśniewska, Michałowski, Renard, Morozowicz, Horwat oraz dyr. Szremski. Ten ostatni przygotował aktualne kuplety własnego pióra.

Spodziewamy się, iż Kalisz nie zapomni w dniu dzisiejszym o tym pięknym celu i wypełni teatrzyk aż się „będzie łamało”!

Pozostałe bilety nabywać jeszcze można u p. Handke w Banku Handlowym, a od godz. 7.30 w kasie teatru.

Początek bezwzględnie o godz. 9 wiecz.

— POZAR.

W nocy z czwartku na piątek około godz. 12.00 zaalarmowano Straż ogniową z powodu łuny w stronie Tłokini. Na miejsce wyjechała Straż z prezesem p. Cygańskim i wice-komendantem Szpechem na czele. Płonął dom mieszkalny jednego z gospodarzy. Ponieważ o uratowaniu i udynku nie było mowy, akcję skoncentrowano, na przeciwdziałaniu rozszerzenia się pożaru, co najzupełniej się powiodło. Podczas pożaru miały miejsce 3 wypadki poparzenia. Pierwszej pomocy udzielił komendant Szpecht z domowej swej apteczki.

— ZAMACH NA POCIĄG.

W dniu 9 bm., na szlaku Piotrków-Baby, jacyś złoczyńcy położyli w poprzek toru Nr. 2 podkład kolejowy, na który najechał pociąg Nr. 172 i był wskutek tej przeszkody zatrzymany na torze przeszło godzinę.

Uszkodzenia parowozu i toru nie było.

Policja państwowa wdrożyła w tej sprawie śledztwo.

— OBUWIE TANIEJE.

Skutkiem dziwnych machinacji szewców, cena obuwia w Polsce w stosunku do cen przed wojennych doszła do absurdu i przekroczyła granice możliwości i przyzwoitości.

To też wielu handlujących obuwie sprowadziło do Polski obuwie zagraniczne, wiedząc, które w sprzedaży (po opłaceniu cła) kalku-

luje się o 40 do 50 proc. taniej od cen obuwia krajowego. Do Łodzi sprowadzono już wielkie zapasy najnowszych fasonów obuwia wiedeńskiego wobec czego szewcy łódzcy obniżyli cenę obuwia krajowego o 20 — 25 proc.

— ŚCIAGANIE PODATKU MAJATKOWEGO. Wobec tego, że dnia 10-go lipca rb. upływa termin wpłaty pierwszej raty podatku majątkowego, władze podatkowe pierwszej instancji otrzymały polecenie przystąpienia począwszy od 11 lipca rb. do przymusowego ściągania za legalsci z tytułu tej raty.

Egzekucja stosownie do zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 7 lipca br. ma być skierowana przede wszystkim przeciwko tym płatnikom, którzy nie podlegali opłacie zaliczek, jak również przeciwko płatnikom gospodarczo silniejszym. Równocześnie z egzekucją pierwszej raty należy przeprowadzić ostatecznie ściąganie zaległości z tytułu drugiej zaliczki.

Do czynności egzekucyjnych oprócz sekretarzy użyte być mają wszystkie rozporządzenie sily urzędów skarbowych i inspektorów.

Wpływ w pierwszej raty podatku majątkowego prelimitowany jest na lipiec w sumie — 25000000 złotych i kwota ta ze względu na stan cję Skarbu musi być bezwarunkowo ściągnięta.

Przy sposobności zaznaczyć należy, iż w stosunku do płatników, którzy na poczet podatku majątkowego złożyli w swoim czasie weksle, lecz nie dotrzymali terminów płatności. Ministerstwo Skarbu będzie uważało umowę za rozwiązana i zarządzi pobór podatku majątkowego od tych płatników na zasadach ogólnych. W tym celu władze podatkowe zawiadamiane są o każdym wypadku niewykupienia weksla w terminie.

— PRZEGLĄD TEATRALNY I FILMOWY pod redakcją L. Brodzińskiego rozwija się nadzwyczaj pomyślnie. Przy cenie 20 gr. za egz. za wiera kilkadziesiąt stron druku, kilka fotografii, bogatą kronikę, wywiady z gwiazdami teatralnymi, dział muzyczny, kinematograficzny, humor, aforyzmy itd.

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz Jagiełłońska 10.

Przenumerata kwartalna zł. 3 — z przesyłką Konto czekowe PKO. Warszawa 900.

— WYCIECZKA DO DANII.

Przyjazne stosunki Polski z Danią zacieśniają się coraz silniej najlepszym tego dowodem jest stale wzmagające się wzajemne zainteresowanie społeczeństw podczas Kongresu Rolniczego gościliśmy wycieczkę rolników duńskich, ostatecznie dn. 4.7 opuściła Warszawę wycieczka Polskiego Związku Organizacji Kółek Rolniczych zorganizowana z inicjatywy Centralnego Związku Kółek Rolniczych udając się przez Gdańsk do Danii.

Wycieczka, na czele której stoją pp.: Albin Jura wiceprezes Polskiego Związku Organizacji i Kółek Rolniczych oraz p. Poseł Błażej Stolarz wiceprezes CZKR. składa się z przedstawicieli organizacji Związków Stowarzyszeń rolniczych i pokrewnych. W wycieczce bierze udział grono studentów SGGW.

Prowadzeni przez p. Wiesława Czerwińskiego go kierownika CZKR. zwiedzają nasi wycieczkowi cze wzorowe gospodarstwa duńskie, zakłady do świadczenia, szkoły rolnicze, spółdzielnie, muzea i zapoznają się z ostatnimi wynikami jakie w swym rozwoju osiągnęło rolnictwo duńskie.

Odjeżdżających żegnało na dworcu grono przedstawicieli rolnictwa prasy oraz instytucji społecznych z prezesem CZKR. p. posem Tomaszem Wilkońskim na czele.

— ZEZNANIA O PODATKU PRZEŁYSŁO WYM. W sprawie składania zeznań do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za I-sze półrocze 1924 r., Izba Skarbowa wydała następujące obwieszczenie:

Na zasadzie art. 52 do 55 ustawy z dnia 14 maja 1923 roku, w sprawie państwowego podatku przemysłowego, Izba Skarbowa wzywa płatników podatku przemysłowego, aby:

1. Co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa handlowego, zaliczonego do kategorii I i III tej przedsiębiorstw handlowych.

2. Co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa przemysłowego, zaliczonego do pierwszych pięciu kategorii przedsiębiorstw przemysłowych.

3. Co do każdego zajęcia przemysłowego, zaliczonego w tariffie (art. 23) do kategorii I i II a) i b) zajęć przemysłowych;

4. Co do każdego samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego, złożyli w terminie od 1 lipca do 1 sierpnia 1924 roku według ustanowionego wzoru, zeznanie o obrocie osiągniętym w ciągu pierwszego półrocza kalendarzowego 1924 r.

Zeznania o obrocie mają być składane we właściwych urzędach Skarbowych, podatków i opłat skarbowych, gdzie też będą wydawane bezpłatnie formularze zeznań.

Wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania sprawozdań, mają w powyższym terminie złożyć zeznania o obrotach wszystkich należących do nich zakładów lecz każdego oddzielnie tej Izbie Skarbowej, w Okręgu której znajduje się siedziba zarządu spółki wzgl. przedsiębiorstwo.

Kto nie złoży zeznania o obrocie w terminie wyżej oznaczonym lub kto przedstawi w zeznaniu o obrocie niepełne dane, ulegnie na zasadzie art. 104 ustawy karze grzywny od 11 do 341 złotych.

Kto zaś w celu uchylecia od ustawowej powinności podatkowej osoby własnej lub przez siebie zastępowanej świadomie poda w zeznaniu o obrocie nieprawdziwe wiadomości, które mogą się przyczynić do udaremnienia wymiaru albo uszczuplenia ustawowo należącego się podatku, niezależnie od obowiązku uiszczenia należności podatkowej, ulegnie na zasadzie art. 106 dwudziestokrotnej sumy niewymierzonego lub uszczuplenia podatku, a w razie okoliczności obciążających nadto karze pozbawienia wolności do trzech miesięcy.

Płatnicy podatku przemysłowego wyżej nie wymienieni mogą również składać zeznania o obrocie, ale na nich nie ciąży ustawowy obowiązek składania zeznań.

— WYPUSzcZENIE 5-proc. POZYCZKI KONWERSYJNEJ I ZAMIANA POZYCZEK MARKOWYCH NA ZŁOTOWE.

Ministerstwo skarbu zarządziło wypuszczenie 5-proc. Państwowej pożyczki konwersyjnej w obligacjach na okaziciela po 10, 50 i 100 zł. Obligacje pożyczki konwersyjnej będą zaopatrzone w 40 kuponów, płatnych co pół roku z datą każdego 2 stycznia i 1 lipca, począwszy od 1 lipca 1925 roku. Na te same terminy wypadają będą raty amortyzacyjne, które ustali szczegółowy plan amortyzacyjny. Amortyzacja ukończona będzie w ciągu dwudziestu lat, tj. do dnia 1 lipca 1945 roku. Pożyczka konwersyjna będzie wydawana wyłącznie w zamian za ogłoszone w Urzędzie Pożyczek do dnia 1 stycznia 1925 roku asygnaty względnie obligacje następujących pożyczek markowych: 1) Pożyczki z roku 1918 w stosunku 10 zł. za 250 mk. pol. względnie 115 względnie 350 koron austriackich łącznie z procentami, 2) 5-proc. długoterminowej pożyczki z roku 1920 oraz 5-proc. krótkoterminowej pożyczki z roku 1920 w stosunku 10 zł. za 1000 mk. pol. łącznie z wartością kuponu bieżącego, 3) pożyczki premijowej z roku 1920 w stosunku 10 zł. za 5000 mk. pol. łącznie z wartością kuponu bieżącego.

Gdyby przedstawione do wymiany asygnaty lub obligacje nie dały się zamienić w całości na obligacje pożyczki konwersyjnej, to reszta będzie wydana gotówką albo w świadectwach ulankowych.

— MIESIECZNIK ILUSTROWANY „AME RYKA”. Wychodzący już drugi rok w Warszawa wie ekonomiczno-społeczno-literacki Miesięcznik Ilustrowany „Ameryka”, poświęcony poznaniu Dalekiego Zachodu i sprawom polskim, wypełnia zakreszone zadanie całkowicie.

Ostatnio ukazał się świeży 6-ty zeszyt „Ameryki” o bardzo bogatej i urozmaiconej treści.

Artykuł „Nowa ustawa imigracyjna Stanów Zjednoczonych”, napisany przez dr. T. Dalbora, omawia tę groźną dla naszego wychodźstwa ustawę i podkreśla, że zmusza nas ona do rozpatrzenia i zreformowania polskiej polityki emigracyjnej. W artykule „Wybory Prezydenta”, pióra znanego prawnika dr. L. Berensona, znajdzie czytelnik b. wiele ciekawych informacji dotyczących toczącej się obecnie w Ameryce ciekawej kampanii wyborczej na stanowisko prezydenta St. Zjednoczonych. O przebiegu i wynikach Międzynarow. Konferencji Emigracyjnej i Imigracyjnej w Rzymie, pisze interesująco uczestnik tej Konferencji, dr. W. Gawroński. Dalej znajdujemy b. organizację dr. J. R. Mott'a, który i felajno bawił w Polsce i został odznaczony orderem „Polonia Restituta”. Artykuł dr. F. Slossona „Zagadnienie powstania życia” omawia tak głośne dzisiaj badania, zmierzające do sztucznego tworzenia życia, w co autor artykułu, jakicytowani przez niego uczeni nie wątpią. P. Jasiłowska Jaholowska w artykule pt. „Polacy w Brazylii” omawia ze znajomością przedmiotu historję powstania i rozwój polskich kolonii rolniczych w tym pięknym kraju. St. Arct pisze o „Regulacji długu polskiego w Ameryce”. St. Laudyn-Chrzanowska w artykule „Pośmiertność a życiowość” krytykuje nasz bezruch i martwość twierdząc, że „to śmierć w roku zagłady” i radzi „odrzucać łachmany i narodzić się nowemu życiu”.

wy stare, bo życie świata postępuje dziś tak szybko, że biada maruderom, opieszalym i zaślepionym — przejdzie ono po nich zwycięskie i dumne”. Dyrektor okręgowy Polskiej Ymca, pisze o rozkoszy wycieczek i obozowaniu pod gołym niebem w artykule „Campingowego znaczenia”.

Z koleji idą ciekawe i urozmaicone działy: Handel, Przemysł i Finanse, Nowe książki i czasopisma, Kronika, Oferty i zapytania z Ameryki oraz Wiadomości Różne. Numer zawiera warunki konkursu na nową nazwę dla mies. „Ameryka”.

W odcinku drukuje się dalszy ciąg wrażeń Z. Koczorowskiego „W. Goście u Wujka Sama” i M. H. Szpyrkówny „Gwiazdy i Dollary”.

Obfitą treść zeszytu zdobi kilkadziesiąt ilustracji oraz podobizna nowego posła St. Zjednoczonych, Dr. A. J. Pearsona.

I renumerata półroczna „Ameryki” wynosi 7 złotych.

Adres: Warszawa, Nowy Świat 74 (Pałac Staszycy), Konto w PKO. Nr: 7136.

Ze szkoły dokształcającej.

Rok szkolny w szkole miejskiej zawodowo do kształcącej zakończony został w dniu 15 czerwca rb.

Ze sprawozdania rocznego, jakie otrzymaliśmy, okazuje się, że wszystkich uczniów, tj. młodzieży pracującej w handlu, przemyśle i rzemiośle w wieku od lat 14 do 18 w szkole w roku ubiegłym było 629, w tej liczbie w klasach wstępnych: niższej 62, wyższej 115 i normalnej 112 i w klasach wyższych, tj. w 2 i 3 oddziałach: ślusarzy 37, stolarzy 58, szewców 35, krawców 41, odzieżowców 26, handlowców 96, techników 16 i metalowców 31, ogółem jak wyżej 629 uczniów.

Personel nauczycielski z kierownikiem szkoły p. Dyrektorem Wojtaszewskim liczył 26 sili.

Do września 1923 r. szkoła pomieszczała się w jednym gmachu szkoły powszechnej miejskiej po Franciszkańskiej, ponieważ z początkiem roku sprawozdawczego liczba uczniów wzrosła, klasy wstępne przeniesione zostały do gmachu szkoły powszechnej 3 Maja.

W szkole wykładano następujące przedmioty: nauka czytania i pisanie, kaligrafia, rachunki, religia, język polski, historia, geografia, rysunki, geometria i rysunki geometryczne, nauka o Polsce, korespondencja, technologia, towaroznawstwo, buchalterja, hygieny, prawoznawstwo, nauka o handlu i kalkulacja.

Jak widzimy program obszerny obliczony na poziom umysłowy dość surowego materiału powinien nie tylko każdego z młodych ludzi zachęcić, ale i ze strony pracodawców winien spotkać się z uznaniem i znaleźć poparcie.

Tymczasem nie wszyscy z pracodawców chętnie posyłają swych pracowników do szkoły.

Wymownym dowodem małego zainteresowania się szkołą dowodzi fakt, że na popisie urzędowym w sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich o prócz prezesa Stowarzyszenia p. K. Mystkowskiego i mistrza ślusarzy p. St. Zalwerta nikogo więcej z przedstawicieli rzemieślników nie widzieliśmy.

Na opornych i niestosujących się do statutu o obowiązkowym posyłaniu do szkoły nakładane bywają kary pieniężne.

W roku sprawozdawczym takich kar nałożono na sumę 845 zł., z których 365 zł. ściągnięto w drodze przymusowej.

Chcąc zachęcić młodzież Magistrat 41 uczniom, którzy przesłali celująco do wyższych klas rozdał nagrody w postaci książek, zastosowanych do fachu i stanu umysłowego ucznia.

Stan finansowy szkoły przedstawia się następująco: rozchód: pensje personelu 9345 zł. 49 gr. różne wydatki 187 zł. 22 gr. razem 9532 zł. 74 gr., przychód subwencja Min. W. R. i O. P. 2788 zł. 73 gr. z kar za lekceważenie obowiązku szkolnego od pracodawców wpłynęło 519 zł. 80 gr. i z różnych ofiar. 24 zł. 95 gr. ogółem dochód wynosił 3333 zł. 48 gr.

Miasto na utrzymanie szkoły dopłaciło 6199 zł. 23 gr. Z obowiązku dziennikarskiego musimy podkreślić, że zawdzięczając staraniom Magistratu szkoła postawiona na wysokości zadania, kształci rzemieślnika, przygotowując go do walki życiowej, daje im początki niezbędnych wiadomości, chędzi więc tylko o to, żeby pracodawcy, którym dobro kraju powinno leżeć na sercu, zwracali baczną uwagę na swoich pracowników. Nie pomogą żadne kary, trzeba u mieć trafić do przekonania chłopca i przekonać go, że bez nauki będzie parjasem, zbyt ciężkim ciężarem dla społeczeństwa.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.50
Paryż	0.26.42
Szwajcaryja	0.93.32
8% pożycz. zł.	6.80
4% pożycz. prem.	0.55
Bony zł. S. II A.	0.78
Listy Tow. K. Ziem. 4½	21.10
Złoty =	1.800.000 mk.

Z Teatru Letniego.

Wczorajsza premiera teatru letniego należy uważać za udaną w całej pełni. Program jest nader urozmaicony i składa się z dwóch części solowych i doskonałej farsy L. Morozowicza pt. „Spokojny Lokator”. W części składanej wyróżnia się ślicznymi piosenkami i gwizdem p. B. Hałmirska. Doskonała para taneczna Z. Faliżewska i T. Morozowicz tańczy z temperamentem, za co też zbiera zasłużone oklaski. Michałowski, jak zawsze stwarza arcydzieło ze swoich recytacji i zapowiada z humorem. Dyrektor Szremski ma niezaprzeczone powodzenie za swoje kuplety, w których uskarża się na brak mieszkań. Pani Wiśniewska śpiewem, p. Renard wesolemi kupletami, które musi bisować pan Herwał cygańskimi pieśniami dopełniająca część programu. W „Spokojnym Lokatorze” występuje pan T. Morozowicz, który pokazał się Kaliszowi jako pierwszorzędnym aktor charakterystyczny, stworzymy świetny typ zwanego aktora. Publiczność uśmieła się też aż do łez. Na końcu należy podkreślić dobry a dyskretny akompanjament p. Fiszmana.

Formalności przy zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych.

Rozporządzenie ministra skarbu o zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych na podatek majątkowy pozwala właścicielom ziemskim zaciągać pożyczki w sumie wyższej, aniżeli kwota podatku pozostająca do zapłaty, nie więcej jednak niż o 25 proc. kwoty podatku majątkowego, obliczonej przez władzę podatkową, lub nieprzewyższające, o 25 proc. tych rat, które płatnik ma uiszczyć w tych wypadkach, o ile nieruchomości płatnika jest wolna od obciążeń hipotecz-

nych względnie jego wierzyciele wyrażą na to swoją zgodę.

Ci więc właściciele ziemscy, którzy życzą sobie zaciągnąć pożyczkę o 25 proc. wyższą, celem otrzymania tej sumy do ręki, winni do podania o pożyczkę, które już złożyli Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, nadesłać podanie dodatkowe o przyznaniu im do 25 proc. więcej pożyczki. Równocześnie powinni nadesłać Dyrekcji Głównej zaświadczenie od władzy podatkowej, zawierające następujące dane:

- 1) kwotę podatku majątkowego, obliczoną według zeznania, przyjętego za podstawę wymiaru pierwszej raty podatku;
- 2) kwotę podatku majątkowego, uiszczoną przez płatnika gotówką;
- 3) kwotę podatku majątkowego, pozostającą do zapłacenia;

Nadto, jeżeli płatnik życzy sobie pożyczki wyższej, winien złożyć piśmienne oświadczenie, iż poza Towarzystwem Kredytowym Ziemskim nie ma innych wierzycieli hipotecznych, a jeśli są — zobowiązanie do uzyskania od nich ustępstwa, które przed wypłatą pożyczki musi być w hipotece ujawnione.

Art. 8 wspomnianego rozporządzenia brzmi: „Płatnikowi zaciągającemu pożyczkę w listach zastawnych na pokrycie podatku majątkowego odroczy właściwa władza podatkowa i instancji termin płatności bieżącej raty podatku majątkowego na 3 miesiące celem przeprowadzenia formalności, połączonych z zaciągnięciem pożyczki w listach zastawnych oraz ze zrealizowaniem tych listów. W celu otrzymania odroczenia terminu płatności należy przedstawić władzy podatkowej zaświadczenie upoważnionej instytucji kredytowej, stwierdzające, że płatnik zwrócił się do niej o pożyczkę”.

— **Opłata komornego.** W kwartale od lipca do września b. r. wszystkie stawki spłat komornego wzrastają według nowej ustawy o ochronie lokatorów o 4 procent podstawowego komornego, t. zn., że lokator, który płacił w czerwcu np. 10 procent podstawowego komornego, teraz zapłacić winien 14 procent itd.

Po przeliczeniu na złote wynosi więc komorne w czasie od 1. 7. do 30. 9. b. r., za każde 10 rb. komornego z czerwca 1914 r.: 1) przy jednopokojowych mieszkaniach: 2 zł. 39 gr. 2) przy 2 do 3 pokojach 3 zł. 72 gr. 3) przy 4 do 6 pokojach 5 zł. 05 gr. 4) dla składów i pomieszczeń handlowych mniejszych (600 rb. roczne przed wojną): 6 zł. 38 gr. 5) dla składów innych i hoteli: 7 zł. 70 gr. 6) dla budynków fabrycznych: 14 zł. 36 gr.

BIULETYN

SPOSTRZEŻENIE METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIE

w dniu 11 lipca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	752.8 m.m.
2) Kierunek wiatru	NW
3) Siła wiatru	3 m/s
4) Stan nieba	Zachm. umiark.
5) Wilgot. bezwzględna	91 m.m.
6) Wilgot. względna	82%
7) Temp. powietrza	+13.0
8) Ilość opadów	Nie było
9) Najwyż. temp.	+21.6
10) Najniż. temp.	+6.9
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.68

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE W. WASZAK

W KALISZU

Składy: SZOSA SZCZYPIORSKA 4, TEL. 96, BOCZNICA WŁASNA,
ULICA MAJKOWSKA 10, TEL. 311.

poleca po cenach najniższych i na bardzo dogodnych warunkach płatności:

WĘGIEL DĄBROWIECKI i GÓRNOŚLĄSKI WE WSZYSTKICH GATUNKACH,
drzewo opałowe, superfosfat 18%, cement, wapno częstochowskie i papę.
NA BOCZNICY ZNAJDUJE SIĘ STAŁE WIĘKSZA ILOŚĆ TOWARÓW.

1267

Dla pracowników państwowych na raty.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej № 3 ogłasza, że w dniu 18 lipca 1924 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Stawiszyńskiej pod № 19, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: mebli, urządzeń w fabryce powozów, bryczek i maszyn należących do Józefa Popiołka i ocenionych na 2809 zł.

Na zasadzie art. 1070 ust. post. cyw. licytacja może być rozpoczęta i niżej szacunku.

Kalisz, dnia 10 lipca 1924 r.

1313 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej № 3 ogłasza, że w dniu 22 lipca 1924 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Stawiszyńskiej pod № 28, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: powozu i konia należących do Jakóba Altera i ocenionych na 700 zł.

Kalisz, dnia 10 lipca 1924 r.

1316 Komornik J. MOTYLEWSKI

4. pokoje 4.

Z KUCHNIĄ i BALKONEM
świeżo odnowione w najzdrowszej dzielnicy na l-em piętrze odstąpię lub zamienię na 2 — 3 pokoje z kuchnią w śródmieściu. Oferty dla p. p. składać w Adm. Gaz. Kaliskiej. 1312

OKAZJA.

Z powodu nagłego wyjazdu różne meble do sprzedania. Wiadomość Wrocławska 41 m. 7. od godz. 9—12 i od 2—6. 1314

Sprzedam butelki

do piwa i lemoniady. Wiad. w Redakcji Gazety Kaliskiej. 1307

Bryczka

parokonna w dobrym stanie okazjnie do sprzedania. Obejrzeć można ul. Górnośląska № 78, Bolesław Kowalski. 1299

Potrzebny od zaraz Biura lista (tka)

obeznany z sprzedażą towarów bawełnianych. Oferty z podaniem żądanego wynagrodzenia i załączonymi odpisami świadectw prosimy kierować do Admin. Gazety Kaliskiej. 1304

4 pokoje z kuchnią 4

i wygodami na l-ym piętrze zamienię na 2 pokoje z kuchnią, oraz sklep i 3 pokoje z kuchnią i wygodami do odstąpienia. Wiadomość. w Adm. Gaz. Kaliskiej. 1310

Mając zapewniony Szwajcarski kapitał przystępuje do organizacji Tow. Akcyjnego i budowy Cukrowni w tym celu poszukuje

Terenu pod Cukrownię

Zgłoszenia: Teodor Deutschman Dyrektor T-wa Akc. „Arbor” Kalisz Kościuszki 24, 1295.